Ekonomi Bakanlığı'ndan alınan yazıda; denetim, danışmanlık, kurumsal finansman, kurumsal risk yönetimi ve vergi konularında faaliyet gösteren Deloitte firması tarafından hazırlanan "İş Yapma Rehberi – Irak'ın Vergi Pozisyonunu Anlamak" isimli rapor ve bahse konu raporda öne çıkan hususların tercümesinin Bağdat Ticaret Müşavirliği tarafından kendilerine iletildiği belirtilmiş ve ilgili rapor Meclisimizle paylaşılmıştır.

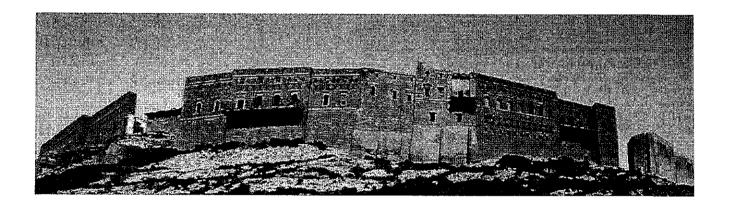
Bu bağlamda, bilgileri ve Ek 1'de Birliğinize de iletilen rapor ve Ek 2'de yer alan tercümesinin ilgilenebilecek ihracatçı firmalarla paylaşılması hususunda gereği rica olunur.

Deloitte

Doing business guide Understanding Iraq's tax position

Contents

04

Market overview

04

Government

04

Economy - overview

04

Industries of opportunity

07

1. Indicators for starting a business in Iraq

07

2. Procedures for starting a business in Iraq

80

3. Entering the market

09

4. Taxation in Iraq

15

5. Deloitte in Iraq – how can you benefit?

Market overview

- Economic policy-making in the country is expected to remain a low priority due to the Islamic State (IS) incursion. Defeating ISIS and then stabilizing the liberated areas will be the key priority for the Al Abadi government.
- Iraq's policy-making will also be guided by the three-year US\$5.34 billion stand-by agreement (SBA) loan approved by the International Monetary Fund (IMF) in 2016. The core focus will be on reducing fiscal expenditure, curbing corruption, strengthening the financial sector and improving fiscal management.
- Iraq's GDP growth rate is expected to decline from 5.7% in 2016 to 3.4% in 2017 because of the prevailing insecurity, oil output cuts and infrastructure challenges in the country. However, development of the southern oil fields and diversification away from oil will remain the key growth drivers in the next five years.
- The Iraqi government has estimated a budget deficit of 9.1% of the GDP in 2017, mainly due to low oil prices and the cost involved in war against ISIS.
   But with higher oil prices and the government's reduced capital spending, the deficit is expected to narrow down further in 2018.

Government

Government	
Government type	Federal Parliamentary Republic
Chief of State	Fuad Masum, President
Head of Government	Haider Al Abadi, Prime Minister
Legal system	Mixed legal system of civil and Islamic law
Administrative divisions	18 governorates (muhafazat, singular—muhafazah (Arabic); parezgakan, singular—parezga (Kurdish)) and one region*; Al Anbar: Al Basrah; Al Muthanna; Al Qadisiyah (Ad Diwaniyah); An Najaf; Arbil (Erbil) (Arabic), Hewler (Kurdish); As Sulaymaniyah (Arabic), Slemani (Kurdish); Babil; Baghdad; Dahuk (Arabic), Dihok (Kurdish); Dhi Qar; Diyala; Karbala'; Kirkuk; Kurdistan Regional Government*; Maysan; Ninawa; Salah ad Din; Wasit

Source: Central Intelligence Agency Factbook, The Economist Intelligence Unit

Economy - overview

- Iraq's economy is largely dependent on the oil and gas sector. Oil accounted for over 85% of the government's total revenue in 2015.
- The economic policies in the country will largely depend on the upcoming elections in 2018 and cooperation between the government and Kurdish leaders.
- Owing to the agreement on oil output cuts by OPEC members, Iraq's GDP growth is expected to decline to 3.4% in 2017. However, planned development of the southern oil fields and boosting the non-oil economy are expected to raise the GDP growth rate to 4.2% in 2018.
- The recovery of global oil prices, increased oil exports and reduced government expenditure are expected to support a positive fiscal outlook in 2017.

Industries of opportunity

According to the U.S. Energy Information Administration (EIA), Iraq has the fifth largest proven crude oil reserves in the world. Iraq has undertaken an ambitious program to develop/expand its oil fields with support from international oil companies (IOCs). In 2016, four new refineries were announced for investments from IOCs. The Iraqi government is also working towards coming to an agreement on disputes over sovereignity and oil exports with the Kurdistan Regional Government (KRG).

Note: As a semi-autonomous region in Northern Iraq, the Kurdistan Region has introduced certain laws and practices which differ from the position in Federal Iraq. Throughout this guide, we have provided our comments with respect to Federal Iraq, unless otherwise noted. Where the position in Kurdistan Region differs materially from that in Federal Iraq, we have noted this.

Oil

- Despite having large proven oil reserves, Iraq is lagging behind in its production targets. This is mainly due to a lack of infrastructure (both refining and export capacity) and political disputes.
- Southern fields accounted for 85% of the country's crude oil production in 2015, with another 10% coming from the northern oil fields and the remainder from other parts of the country.
- The Ministry of Oil, Baghdad, oversees the oil and gas production and development through its operating entities: the North Oil Company (NOC) and the Midland Oil Company (MDOC) in the north and central regions, and the South Oil Company (SOC) and the Missan Oil Company (MOC) in the southern regions. In the Kurdistan Region, KRG along with the Ministry of Natural Resources oversees the development and production activities.
- At the end of 2016, Iraq agreed to cut its oil output by Z10,000b/d along with other OPEC members to boost oil prices. Thus, oil production growth for Iraq is expected to remain slow in 2017.
- Further, limited investment in the expansion of oil refineries, as well as pipeline and export terminal constraints have led to the slow growth of the oil and gas sector.
- However, after several negotiations with MNCs operating in Iraq, the government has set an optimistic production goal of 7.1 million b/d by the end of the current decade.

According to the US
Energy Information
Administration, Iraq has
the fifth largest proven
crude oil reserves in
the world. Iraq has
undertaken an ambitious
program to develop and
expand its oilfields with
support from IOCs.

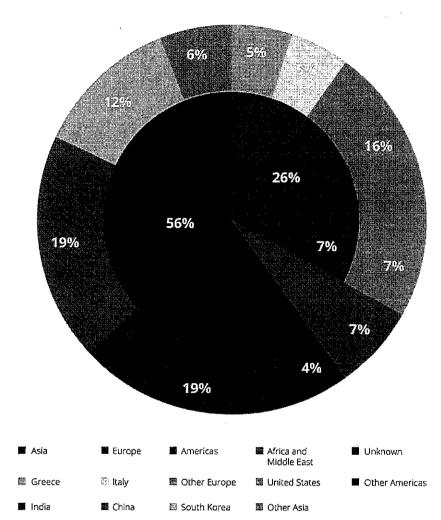

		Planned new refineries in Iraq	
Refinery project		pacity (b/d) = investment (US\$.	billion) Eurrent state
Nassiriya*	300,000	10	Announced
Missan	150,000	6	Under construction
Karbala	140,000	6	Under construction
Kirkuk	150,000	N/A	Announced
Kut	100,000	N/A	Announced
Basra	100,000	N/A	Announced
Samawa	70,000	N/A	Arinounced

^{*}Nassiriya refinery project was postponed in 2014 due to the IS violence. The initial cost was estimated to be US\$10 billion.

Source: Ministry of Oil, Middle East Economic Survey, FACTS Global Energy

Iraq's crude oil exports, 2015*

*Latest available data Source: U.S. Energy Information Administration

- Iraq exported 4.05 million b/d of crude oil in November 2016, with the majority of supply coming from the southern oil fields.
- The majority of Iraq's oil exports are to Asia, followed by Europe and the Americas (see graph on the right).

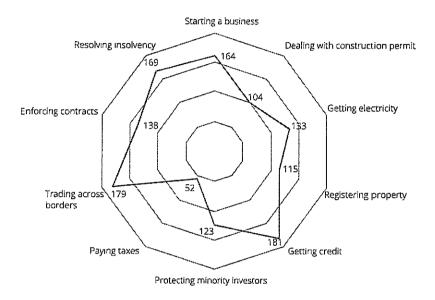
Natural gas

- At the end of 2015, Iraq had total proven natural gas reserves of around 130.5 trillion cubic feet (Tcf), ranking as the twelfth largest in the world (BP Statistical Review of World Energy).
- Around 70% of the country's natural gas reserves are associated gas, located in southern Iraq. Iraq produced 6.1 million tons of oil equivalent (toe) of natural gas in 2015. The production is expected to reach 13.1 million toe by 2021.
- The gas produced is primarily used for power generation, but out of the total production, around 50% goes to waste due to flaring.
- Basra Gas Company (BGC), a joint venture between South Gas Company (51%), Shell (44%) and Mitsubishi (5%), was founded in 2013 to collect and treat the flared gases. The 25-year agreement is estimated to cost around US\$17 billion, and includes upgrading existing facilities and establishing new ones to expand gas-processing capacity.

Doing business in Iraq

Iraq's ranking on doing business parameters in 2017

Source: Doing business report Iraq, 2017, World Bank group Note: A total of 190 economies were considered in the study for rankings

2. Procedures for starting a business in Iraq

Number	Procedure	Time to complete	Associated cost
01	Reserve a unique company name at the Baghdad Chamber of Commerce and the Federation of Chambers of Commerce	2 days	IQD 500,000
02	Hire a lawyer to draft articles of association	1 day	About IQD 1,500,000
03	Deposit the initial capital at a commercial bank and obtain proof thereof	2 days	IQD 5,000-IQD 25,000
04	Apply for registration at the Companies Registry	21 days	IQD 250,000-350,000
05	Obtain the registration certificate	1 day	Included in procedure 4
06	Make a company seal	2 days	IQD 20,000
07	Register for taxes at the General Commission of Taxation	2 days	IQD 450,000
08	Register employees for social security	2 days	IQD 20,000

Source: Doing Business Report Iraq 2017, World Bank Group

1. Indicators for starting a business in Iraq

Indicators	1raq	MENA	OECD
Procedures (number)	9.0	7.8	4.8
Time (days)	-34.0	20.1	8.3
Cost (% of income per capita)	51.9	26.3	3.1
Paid-in min. capital (% of income per capita)	18.6	11.2	9.2

Source: Doing Business Report Iraq, 2017, World Bank Group

As a general rule, any foreign company which is "carrying on business" in Iraq is required to establish an Iraqi legal presence - e.g. a company or a branch office

3. Entering the market Types of legal entity

As a general rule, any non-Iraqi company which is "carrying on business" in Iraq is required to establish an Iraqi legal presence (e.g. company, branch office). While there is no specific definition of what constitutes "carrying on business" in Iraq, typically an obligation would arise when the company obtains premises (including rented premises) in Iraq, or retains personnel on a more than temporary basis. Penalties may apply in respect of failure to register the enterprise.

There are a number of forms of business entity in Iraq, however the most common forms of entity for foreign investors are the limited liability company (LLC), and branch of a foreign company. There are currently no restrictions on foreign ownership of an Iraqi LLC. Therefore, a foreign investor can hold 100% of the share capital of an Iraqi LLC under Iraqi company law.

It is difficult to predict the time taken to register a legal entity in Iraq, but a timeframe of six to 12 months would be typical. It is generally faster and more straightforward to register a branch of a foreign company than an LLC in Iraq, however in practice the timelines can vary.

Permanent establishment

Iraq's income tax law does not recognize the concept of permanent establishment. However, Iraq broadly takes a territorial approach to taxation. In addition, contracts with non-Iraq residents are also specifically covered by Instructions No. 2 of 2008, which broadly set out tests to define whether the non-resident is "trading with" or "trading in" Iraq. In summary, "trading with" Iraq should not result in an Iraq tax liability, whereas "trading in" Iraq will.

"Trading with" vs. "Trading in" Iraq
Broadly, a non-resident would be
considered to be "trading in" Iraq when
contracts are concluded in Iraq, payments
for the services are made into an Iraqi
bank account, or services are physically
provided in Iraq. Critically this may also
include cases in which services are
provided through a business agent or

subcontractor in Iraq.

A contractor "trading in" Iraq will need to register a legal entity in Iraq, and also register for tax purposes and submit annual corporate income tax filings. Information on the contract should strictly be sent to the tax office, in order for the tax office to determine whether the contractor is liable for tax, i.e. whether the contract is considered to be "trading in" Iraq, and therefore whether retentions should be made on payments under the contract.

As the Instructions are currently drafted, there is no de minimis time limit for provision of services in Iraq – therefore strictly as little as one day spent working in Iraq should be considered to be "trading in" Iraq, and therefore could give rise to an exposure to tax in Iraq.

There is currently no de minimis time limit for provision of services in Iraq - therefore strictly as little as one day spent working in Iraq may give rise to an exposure to tax in Iraq.

4. Taxation in Iraq Tax administration

The main source of tax law in Iraq is the Federal income Tax law, Law #113 of 22 November, 1982, as amended in 2003 (referred to as the Federal Income Tax Law).

The tax authority in Federal Iraq is the General Commission for Taxes (GCT). The tax authority in the Kurdistan Region is the Income Tax Directorate (ITD).

Taxable income

Taxable income is broadly total income less allowed deductions. Taxable income generally includes all income from whatever source. The Federal Income Tax Law provides that expenses incurred in generating taxable income during a period should be deductible in calculating taxable income.

Article 2 of the Federal Income Tax Law broadly defines types of income which are subject to tax in Iraq. According to Article 2, the following types of income are included as taxable:

 Profits from commercial activity or from activity having a commercial nature, vocations and professions, including contracts, undertakings and compensation for non-fulfillment thereof if not for making good a loss sustained by the taxpayer;

- Interest, commissions, discounts and profit arising from trading in bonds and securities;
- · Rental of agricultural land;
- Salaries, pensions, bonuses, wages of specified work in a limited period of time, allowances of workers including payments in cash or allowances for the taxpayer against his services, such as housing, food and accommodation; and
- Any other source not exempted by law and not liable to any tax in Iraq.

Article 5 provides that "tax shall be imposed on the income of the resident Iraqi person which arises inside or outside Iraq, regardless of the place of receipt." "Person" in this context refers to both natural persons and legal persons (i.e. companies, branches of foreign companies, etc).

Tax is also imposed on the income of a non-resident which arises in Iraq, even if it is not received in Iraq.

Basis of taxation

Entities registered in Federal Iraq are required to prepare annual financial statements, which should be prepared in Arabic and in accordance with Iraqi Uniform Accounting Standards (UAS). According to the tax law, if supporting books and records are maintained, corporate income tax should be calculated based on the accounting profits as per the taxpayer's UAS financial statements.

Article 8 of the Federal Income Tax Law sets out certain expenses which are specifically allowed as deductions in calculating taxable income. As a general principle, it is stated that all expenses incurred by the taxpayer in order to produce income during the year shall be

Entities registered in Federal Iraq are required to prepare annual financial statements, which should be prepared in Arabic and in accordance with Iraqi Uniform Accounting Standards (UAS).

deducted in calculating taxable profits. Any deductions which are claimed should be supportable by appropriate documentation and it is common for the authority to request any supporting documentation that they consider is necessary to gain comfort with respect to the financial statements and tax calculation.

In practice, the GCT frequently reverts to a deemed profit basis of assessment, by applying a percentage to the entity's turnover to arrive at a deemed profit which is then subjected to corporate income tax at the applicable rate.

The GCT has produced internal guidance which sets out deemed profit rates for certain industries, which is typically updated on an annual basis. We would note that the internal guidance issued by the GCT is not legislation, and accordingly should not be legally binding on the tax authority or taxpayer.

The percentage to be applied to the entity's revenues can vary, depending on the specific industry and activities performed, but a percentage of around 20 - 25% would be typical. This deemed profit approach is typically more likely to be adopted by the GCT where the entity

is loss-making, or where the audited UAS financial statements indicate low profit margins.

Withholding tax

Iraq has a complex legislative framework with respect to withholding tax and tax retentions. In practice, there are few final withholding taxes. However, specific focus should be given to contracts which fall within the scope of Instructions No. 2 of 2008, concerning contracts with foreign parties, and Instructions No. 5 of 2011, for upstream oil and gas contracts.

Dividends – In practice, there is no withholding tax on dividends.

Interest – A tax of 15% applies to payments of interest from an Iraqi LLC or branch to a non-Iraq resident (e.g. the foreign parent company or non-resident bank).

Rents and royalties - There is no specific legislation that addresses withholding tax on payments for royalties. However, there are provisions in the tax law which the tax authority could use to argue that such payments should be taxable in Iraq, i.e. if the income is considered to be "income arising in Iraq."

To the extent that payments for management fees, technical services, rent etc. are made by the Iraqi entity to a foreign entity, there is a risk that the tax authority could argue that such payments are subject to tax in Iraq, on the basis that they relate to "income arising in Iraq."

In practice, the tax authority generally defers to the legislation regarding tax retentions and we note our comments below in this respect.

Tax retentions Instructions No. 2 of 2008 – Contracts between Iraqi and foreign contracting parties

The main provisions regarding tax retentions are set out in instructions No. 2 of 2008 and subsequent amendments, which require that information relating to contracts with foreign suppliers should be disclosed to the General Commission for Taxes (GCT) in order for the tax office to determine whether the contractor is liable for tax and to confirm the rate of retention.

Retentions of tax on payments for certain contracts must be made by the payer, at various rates up to a maximum of 10% of the gross payments, depending on the nature of the contract/services performed, plus the whole of the final installment payment.

Tax retentions under Instructions No. 2 of 2008 are not intended to be a "final" withholding tax. Amounts retained on installment payments should be transferred to the tax authority within a period of thirty days from completion of work. In addition, contracting entities may not pay the final amount to contractors and contracting parties, unless with the written approval of the GCT. Alternatively,

where no tax clearance certificate is provided, the party making the payment should be required to withhold 10% of the final instalment payment and remit it to the GCT, before releasing the final payment to the supplier. Tax clearance can strictly only be awarded once the supplier has completed their tax filing obligations and settled any due taxes in Iraq.

Tax retentions are not consistently applied in the Kurdistan Region, other than on payments made by the public sector, which often include a 5% tax retention.

Instructions No. 5 of 2011 - Oil and gas contracts

Instructions No. 5 of 2011 and subsequent amendments provide that subcontractors to whom the Oil and Gas Tax Law applies should be subject to withholding tax on their contract payments at a rate of 7% of the gross amounts for petroleum contracts, and at a rate of 3.3% for non-petroleum contracts.

The Instructions provide that the entity making the payment should remit the retained amounts to the tax authority within 30 days of making the payment, with the amounts to be held by the tax authority to be reconciled with the contractor's final tax calculation. In addition, the whole of the final installment payment should be withheld from the contractor until the contractor has completed the corporate tax filing and has obtained a tax clearance.

Tax exemptions

Investment Law No. 13 of 2006

Investment Law No. 13 of 2006 provides for certain tax exemptions and benefits for investing in Iraq. The broad objective of the Investment Law is to promote investment

Iraq has a complex legislative framework with respect to withholding tax and tax retentions. Specific focus should be given to contracts which fall within the scope of Instructions No 2 of 2008, and Instructions No 5 of 2011.

and transfer modern technologies in order to contribute to the development of Iraq and diversification of its economy. Key highlights are as follows:

- Exemption from 'taxes and fees' for a period of 10 years. The period of the tax exemption can be further increased to a period of up to 15 years at the discretion of the National Commission for Investment, subject to the level of Iraqi participation in the project.
- Investment licences are granted on a project-by-project basis – rather than to an entity as a whole.

relation to contracts for projects that contribute to the development of Iraq.

Free zones/neutral zones

The General Authority for Free Zones (GAFZ) was established to manage the free zones in Iraq, and this authority sits within the Ministry of Finance.

Decree No. 170 for year 1998 was issued on 19 October, 1998, to exempt investment projects which are conducted within the free zones, and the capital invested in the free zones, from income tax

Investment Law No 13 of 2006 provides for certain tax exemptions and benefits for investing in Iraq. The broad objective of the Investment Law is to promote investment and contribute to the development of Iraq and diversification of its economy.

• The Investment License is granted under restricted conditions.

Exemptions typically apply in respect of corporate income taxes only, and employment taxes in respect of individuals working under the project should remain payable.

Cabinet Decision No. 167 of 2010

Cabinet Decision No. 167 of 2010 provides for an exemption from corporate income tax and Iraq reconstruction tax (i.e. customs duty) and other charges in

and stamp duty. According to the Decree:

- Investment projects in the free zones and the capital invested in them along with the profits and annual interest will be exempted from income tax and stamp duty or other duties.
- Goods and materials may be imported into the free zones free of customs duties.
- Non Iraqi employees' income in the free zone is exempt from income tax.
- 50% of the Iraqi employees' income in the free zone is exempt from income tax.

Tax treaties

Iraq has not entered into any material tax treaties with other jurisdictions. There is a treaty of the Arab Economic Union Council, of which Iraq is a signatory; however, we do not see this applied widely in practice.

Corporate taxation Registration

Following registration of the LLC or branch of a foreign company in Iraq, the entity is required to register with the GCT in Federal Iraq for corporate tax purposes.

For the Kurdistan Region, registration is typically completed for corporate tax at the time of making the first corporate tax filing, i.e. the Kurdish entity will be required to make its first filing for corporate taxes by 30 June following the year-end and it is typical to complete the registration with the tax authority (for all taxes) at that time.

Filing and payment

The tax year in Iraq is the calendar year. The corporate tax return must be filed by 31 May following the end of the year, with payment due following the tax authority's assessment of the tax return.

The filing deadline for corporate income taxes in the Kurdistan Region is 31 May, however a one month extension to 30 June is granted to all taxpayers.

Rates

Under the Federal Income Tax Law, the headline corporate income tax rate is a flat rate of 15%.

A separate tax law was passed in March 2010, Law No. 19 of 2010 ("the Oil and Gas Tax Law"), which applies to upstream oil Cabinet Decision 167 of 2010 provides for an exemption from corporate income tax and Iraq reconstruction levy in relation to projects that contribute to the development of Iraq.

and gas companies, and supporting industries operating in Federal Iraq. The Oil and Gas Tax Law provides for an increased corporate income tax rate of 35% on contracts concluded with foreign oil companies and their subcontractors operating in Iraq in the field of oil and gas production and associated industries.

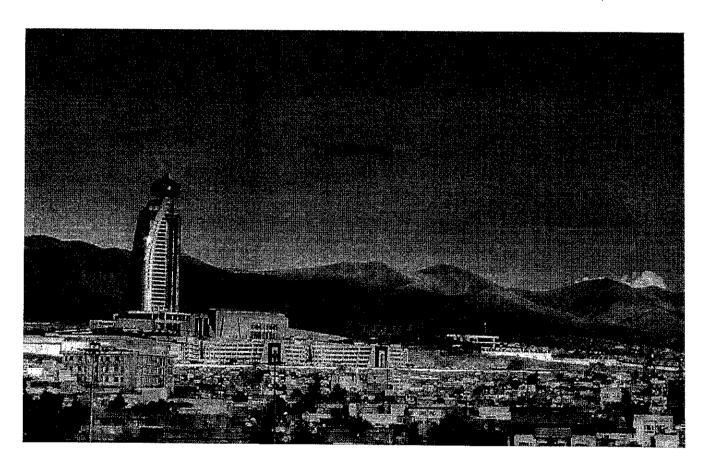
A flat rate of 15% applies to all industries in the Kurdistan Region. At the time of writing, it is not expected that the Oil and Gas Tax Law will be enforced in the Kurdistan Region of Iraq; however, this position should be monitored.

Personal taxation

In Federal Iraq, personal income tax applies on employees' salaries at the following rates:

- · Up to IQD 250,000: 3%
- · Between IQD 250,000 and 500,000: 5%
- Between IQD 500,000 and 1,000,000:
- · Amounts in excess of IQD 1,000,000: 15%

Personal income tax is applicable for both Iraqi tax residents, and non-Iraqi tax residents who have Iraq-sourced income. Personal income tax is broadly levied on all employees' income, including basic salary and allowances which are paid in addition

In practice, it is possible to apply for an exemption from social security contributions for expats who are working in Iraq.

to basic salary. Iraq's tax legislation sets out certain exemptions/deductions which are available in calculating taxable income.

The Kurdistan tax authority generally levies income taxes on basic salary plus any allowances in excess of 30% of the basic salary. Individuals are entitled to a tax-free legal allowance of IQD 1,000,000 per month.

Social security applies to employees' salaries at the rates of 5% for the employee contribution, and 12 or 25% for the employer contribution. In practice, it is possible to apply for a formal exemption from social security for expatriate individuals who are working in Iraq.

Filing and payment

Employers are required to withhold taxes on behalf of employees and pay the tax to the tax authority by the 15th day of each month, and to submit annual tax returns on behalf of their employees. The annual employment tax declaration must be made before 31 March of the year following the tax year.

Employment taxes in the Kurdistan Region must be paid before 30 June of the year following the tax year.

Social security contributions should be filed by the end of the month following the month in which salaries are paid.

Penalties

Penalties on unpaid or late paid tax are as follows: 5% of the amount outstanding if payment is not made within 21 days of the due date; an additional 5% penalty will apply if the tax is still outstanding after a further 21 days (i.e. 42 days in total). Interest runs from the due date of

payment until the date the tax is finally settled.

In the Kurdistan Region, penalties on unpaid or late paid tax generally are limited to an amount of 10% of the tax liability, up to a maximum of IQD 75,000 per year.

Late payment of social security contributions attracts a penalty of 2% of the amount of contributions due per month of delay.

Visas/work permits/labor laws

Foreign Individuals working in Iraq are required to obtain a visa and work permit. The visa requirements in Iraq are subject to change, and therefore it is recommended to obtain specific legal/immigration advice in this respect.

Indirect taxes (VAT, customs & excise, stamp duty, etc.) Value added tax

Iraq levies sales tax on certain consumer products, including five-star hotels, phone cards, tobacco and alcoholic beverages.

Stamp duty

The Stamp Duty Law No. 71 of 2012 provides that the signing of contracts should be subject to stamp duty at a rate of 0.2%.

In practice, the payment of stamp duty is not common for contracts between private parties where the contract is not intended to be presented to a court or official office. In such instances, the parties will not pay the stamp duty at the time of signing the contract, but only if it becomes necessary at a later date to either present the document to a court or an official office.

Conversely, for contracts to which a government is a party, stamp duty will typically be paid at signing unless an exemption is relevant.

Customs duty

A reconstruction levy was introduced in Iraq in 2003, and applies at a flat rate of 5% on all goods imported into the country.

In January 2014, a new tariff was partially implemented. The tariff was implemented on a phased basis, with over 100 tariff codes becoming subject to the new customs tariff upon implementation on 2 January 2014 (predominantly luxury goods), while the remainder of items remained subject to the 5% flat rate. In addition, the implementation of the new tariffs differed in practice between Federal Iraq and the Kurdistan Region (which is a semi-autonomous region in the north of Iraq).

A new customs law was expected to be implemented with effect from 1 August 2015, with the introduction of customs duty rates ranging from 5% to 40%. However, at the time of writing this has not been fully implemented in practice.

Other taxes Real Estate Tax

Law No. 162 of 1959 and its amendments, the "Law of the Real Estate Tax", provides for a tax on revenue derived from real estate in Iraq. According to the Law, a basic tax of 10% is assessed on the annual revenue for all real estate. The annual revenue for each real estate property is discounted by 10% for expenses and maintenance before assessing the tax on it.

5. Deloitte in Iraq – how can you benefit?

Deloitte Middle East (DME) is committed to providing client insight and delivering thought leadership to help our clients keep abreast of key developments in the tax landscape. Deloitte has been present in the Middle East since 1926, making it the longest standing professional services firm in the region.

DME launched an International Tax Services Center for Excellence in Dubai in 2009. The center offers our clients as well as investors in the region services which include structuring groups with inbound and outbound investments within the Middle East and North Africa. The center leads some of our largest global tax engagements.

DME's practice has been awarded a Tier One ranking in tax services for five consecutive years by the International Tax Review's World Tax Awards. Top tier rankings are provided to firms that have "an international network and leading reputation" which is "reflected in the size and quality of transactions" in the relevant jurisdiction (International Tax Review).

Deloitte has registered offices in Baghdad Federal Iraq, and Erbil, Kurdistan Region with dedicated resources on the ground, available to meet with our clients locally and to liaise with regulatory and tax authority personnel as required. Our tax practice is centrally headquartered in Dubai, with dedicated tax professionals available to travel as required to meet with our clients in Iraq and the wider Middle East region.

Using our expertise to add value and reduce risk

We understand the risks and challenges that your business faces in Iraq. We have a deep understanding of the Iraqi accounting and tax compliance process and we manage accounting and audit, corporate income tax, withholding tax, employment tax and social security compliance for some of the world's largest companies operating in Iraq.

knowledge of the Iraqi investment and regulatory climate, and accordingly will be well placed to provide support with regards to corporate income tax, employment tax and social security filing obligations, and to create lasting value as your business develops its operations in Iraq.

Knowledge and value

Statistically, Iraq ranks as one of the most difficult countries in which to complete tax filings. Due to the lack of developed systems and infrastructure in Iraq (including online filing and payment), the tax compliance process in the country is inherently more challenging than in many of the other jurisdictions in which we operate. Our team has extensive working

Want to do business in Iraq?

We are here to help. Deloitte and Touche Management Consulting, W.L.L

Baghdad

Al-Mansour Hotel Floor 4, Suite 407 Al-Salhiya District PO Box 8020, Baghdad, Iraq

Erbil

Empire Business Complex Block C1 – 5th Floor Erbil, Iraq Tel +964 (0) 66 257 6200 www.deloitte.com

We welcome the opportunity to discuss your needs further and provide you with a better understanding of the issues discussed in this material. Please do not hesitate to contact one of our specialists.

The 'Doing business guide' series is supplemented by the Middle East Tax Handbook, which provides a summary of basic tax information in a country-by-country snapshot.

Ayad Mirza Iraq Office Managing Partner Tel +964 (0) 770 694 6554
aymirza@deloitte.com

Alex Law Iraq Tax Leader Tel +971 (0) 4506 4891 alexlaw@deloitte.com

Jayne Stokes Director, Iraq Tax Tel +971 (0) 4506 4895
jstokes@deloitte.com

Atheer Aljuboory Manager, Iraq Tax Tel + 964 (0) 66 257 6200 aaljuboory@deloitte.com

Deloitte

This publication has been written in general terms and therefore cannot be relied on to cover specific situations; application of the principles set out will depend upon the particular circumstances involved and we recommend that you obtain professional advice before acting or refraining from acting on any of the contents of this publication. Deloitte & Touche (M.E.) would be pleased to advise readers on how to apply the principles set out in this publication to their specific circumstances. Deloitte & Touche (M.E.) accepts no duty of care or liability for any loss occasioned to any person acting or refraining from action as a result of any material in this publication.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500@ companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 225,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on Facebook, Linkedin, or Twitter.

Deloitte & Touche (M.E.) is a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) and is a leading professional services firm established in the Middle East region with uninterrupted presence since 1926.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services through 26 offices in 15 countries with more than 3,300 partners, directors and staff. It is a Tier 1 Tax advisor in the GCC region since 2010 (according to the International Tax Review World Tax Rankings). It has also received numerous awards in the last few years which include best employer in the Middle East, best consulting firm, the Middle East Training & Development Excellence Award by the Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW), as well as the best CSR integrated organization.

© 2017 Deloitte & Touche (M.E.). All rights reserved.

"İŞ YAPMA REHBERİ-IRAK'IN VERGİ POZİSYONUNU ANLAMAK"

Deloitte tarafından hazırlanan "İş Yapma Rehberi-Irak'ın Vergi Pozisyonunu Anlamak" başlıklı raporda yer alan belli başlı hususlar aşağıda sunulmaktadır;

- DEAŞ'la mücadele ve kurtarılan bölgelerin istikrarlaştırılması, Abadi Hükümetin en öncelikli konusu olduğundan, yakın vadede ekonomi politikaları daha az öncelikli olacaktır.
- İrak'ın ekonomi politikalarının yönlendirilmesinde, 2016 yılında İMF tarafından onaylanan 5,34 milyar Dolarlık Stand-By Anlaşması da etkili olacaktır. Bütçe harcamalarının azaltılması, yolsuzluğun engellenmesi, finans sektörünün güçlendirilmesi ve bütçe yönetiminin iyileştirilmesi temel hedeflerdir.
- Devam eden güvenlik sorunları, OPEC üyelerinin petrol arzının kısıtlanmasına yönelik kararı ve altyapı eksiklikleri nedeniyle 2016 yılında %5,7 olan büyüme oranının 2017'de %3,4'e düşmesi beklenmektedir. Bununla birlikte, önümüzdeki 5 yıl içerisinde, güney petrol sahalarının geliştirilmesi ve petrol dışı sektörlerin çeşitlendirilmesinin büyümede etkili olacağı öngörülmektedir. (2018 yılında büyüme oranının %4,2 olması beklenmektedir.)
- DEAŞ'la mücadele ve düşük petrol fiyatları nedeniyle Irak Hükümeti 2017 bütçesinin %9,1 oranında açık vereceğini hesaplamıştır. 2018 yılında, petrol fiyatlarının artması ve bütçe harcamalarının azaltılmasıyla söz konusu oranın düşeceği tahmin edilmektedir.
- Irak'ın ekonomisi büyük ölçüde enerji sektörüne bağımlıdır. 2015 yılı kamu gelirlerinin %85'inden fazlasının petrolden elde edildiği hesaplanmaktadır.
- Ülkenin ekonomi politikaları, büyük ölçüde 2018 yılında gerçekleştirilecek seçimlere ve Hükümetle Kürt liderler arasındaki işbirliğine bağlıdır.
- ABD kaynaklarına göre (EIA), Irak dünyada en fazla petrol rezervine sahip olan beşinci ülkedir. Irak, uluslararası petrol şirketlerinin yardımıyla, petrol üretimini artırmak için iddialı bir program uygulamıştır. Ancak, büyük miktarda petrol rezervlerine sahip olmasına rağmen, altyapı problemleri ve siyasi sorunlar nedeniyle hedeflenen üretim düzeyine çıkılamamaktadır.
- 2015 yılında toplam üretimin %85'i güney petrol sahaları, %5'i kuzeydeki sahalardan çıkarılmıştır. Kalan kısım ise ülkenin diğer bölgelerinden elde edilmiştir.

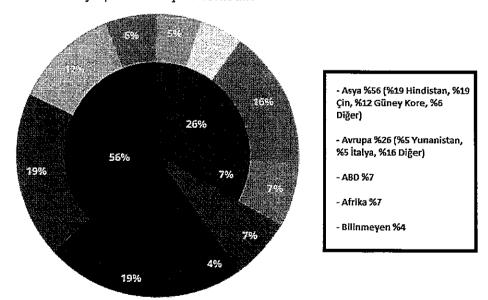
- Petrol ve doğalgaz, İrak Petrol Bakanlığı çatısı altında faaliyet gösteren Kuzey Petrol Şirketi (NOC), Orta Bölgeleri Petrol Şirketi (MDOC), Güney Petrol Şirketi (SOC) ve Maysan Petrol Şirketi (MOC), Kuzey İrak'ta da İKBY Doğal Kaynaklar Bakanlığınca yönetilmektedir.
- Petrol fiyatlarının artırılması amacıyla OPEC kararı doğrultusunda, Irak 2016 yılında petrol üretimini günlük 210.000 varil azaltma kararı almıştır. Bu gelişmenin yanı sıra rafinerilere, boru hatlarına ve ihracat terminallerine kısıtlı yatırım yapılması, 2017 yılında petrol ve gaz sektörlerinin büyümesini sınırlandırmaktadır. Yine de Hükümet, 2020 yılı itibariyle günlük 7,1 milyon varil üretim kapasitesine çıkılması konusunda iyimser hedefini korumaktadır.

Irak'ta Planlanan Yeni Rafineri Yatırımları			
Rafine Projesi	Kapasite (Gün/varil)	Yatırım Tutarı (Milyar ABD Doları)	Mevcut Durumu
Nasıriye*	300.000	10	Duyuruldu
Maysan	150.000	6	İnşaat Aşamasında
Kerbela	140.000	6	İnşaat Aşamasında
Kerkük	150.000	?	Duyuruldu
Kut	100.000	?	Duyuruldu
Basra	100.000	?	Duyuruldu
Samawa	70.000	?	Duyuruldu

*Nasıriye Rafineri Projesi, DEAŞ nedeniyle 2014 yılında ertelendi. Başlangıçta hesaplanan maliyeti 10 milyar ABD Dolarıydı.

Kaynak: Petrol Bakanlığı

 Aşağıdaki grafikten görüleceği üzere Irak en fazla Asya'ya, daha sonra Avrupa'ya ve Amerika'ya petrol ihraç etmektedir.

Grafik: Irak'ın 2015 yılı Petrol İhracatı (Kaynak: EIA)

- BP İstatistiklerine göre, 2015 yılı sonu itibariyle Irak'ın kanıtlanmış doğalgaz rezervi yaklaşık 3,7 trilyon m3'tür. Bu bakımdan, Irak dünyanın en fazla doğalgaz rezervine sahip 12'nci ülkesidir. Toplam doğalgaz rezervinin yaklaşık %70'i ham petrolle birlikte (ham petrol içinde çözülmüş halde) çıkmakta ve ağırlıklı olarak Irak'ın güneyinde yer almaktadır. 2015 yılı üretimi 6,1 milyon ton petrol eşdeğeri (toe) olup, 2021 yılına kadar bu miktarın 13,1 milyona çıkarılması hedeflenmektedir.
- Üretilen gaz elektrik elde etmekte kullanılmakla birlikte, toplam üretimin yaklaşık %50'si yakma sırasında boşa gitmektedir. Güney Gaz Şirketi (%51), Shell (%44) ve Mitsubishi (%5) ortaklığında 2013 yılında kurulan Basra Gaz Şirketi (BGC), yakılan gazın kullanılabilmesini amaçlamakta olup, mevcut tesislerin rehabilitasyonu ve gaz işleme kapasitesini artırmak amacıyla yeni tesislerin kurulması konusunda anılan firmayla yapılan 25 yıllık sözleşme kapsamında toplam 17 milyar Dolarlık yatırım yapılacağı hesaplanmaktadır.
- İrak'ta iş kurmak için gerekli zaman ve maliyeti aşağıdaki tabloda yer almaktadır;

No	Prosedűr	Gün	Yaklaşık Maliyet (ABD Doları)
1	Bağdat Ticaret Odasında ve Ticaret Odaları	2	400
	Federasyonunda şirket isminin belirlenmesi		
2	Şirket Ana Sözleşmesi taslağı için avukatla anlaşılması	1	1.200
3	Ticari bir bankaya başlangıç sermayesinin yatırılması ve	2	4-20
	buna dair belgenin temini		
4	Şirket tescili için başvuruda bulunulması	21	200-280
5	Tescil belgesinin alınması	1	4. Prosedüre Dahil
6	Şirket mührünün yaptırılması	2	16
7	Vergi Komisyonunda vergi kaydının oluşturulması	2	360
8	Çalışanların sosyal güvenlik kaydı	3	16

(1 ABD Doları=Yaklaşık 1.250 Irak Dinarı)

Buna göre İrak'ta iş kurmak için gerekli belgelere yaklaşık 2.200 ABD Doları ödeme yapılmakta ve söz konusu işlemler 34 gün içerisinde tamamlanabilmektedir. Aşağıda İrak ile MENA ve OECD ülkeleri kıyaslanmaktadır.

Göstergeler	Irak	MENA	OECD
İşlem Sayısı	8.	7.8	4.8
Gün	34	20.1	8.3
Maliyet (Kişi Başı Gelire Oranı)	51.9	26.3	3.1
Asgari Sermaye (Kişi Başı Gelire Oranı)	18.6	11.2	9.2

Kaynak: Dünya Bankası İş Yapma Raporu, 2017

Tüzel Kişilik Türleri

Genel bir kural olarak, Irak'ta iş yapan ancak Iraklı olmayan şirketlerin şirket ya da şube gibi yasal bir oluşuma gitmesi gerekmektedir. Irak'ta "iş yapmanın" herhangi bir tanımı bulunmamakla birlikte, mülk edinimi, personel çalıştırılması gibi konularda bu yönde bir zorunluluk doğmaktadır. Kuruluşun kayıt altına alınmamasının birtakım cezai müeyyideleri bulunmaktadır.

Irak'ta birçok şirket türü bulunmakla birlikte, yabancı yatırımcılar için en yaygın olanları limited şirket ve şube kuruluşudur. Iraklı bir limited şirketin yabancılarca satın alınması konusunda mevcutta herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Bu yüzden, yabancı bir yatırımcı Irak Şirketler Kanunu çerçevesinde Irak'ta kurulmuş limited şirketin %100 sahibi olabilir.

Irak'ta tüzel kişilik kuruluşunun ne kadar bir süre içerisinde gerçekleştirilebileceği kesin olmamakla birlikte, tecrübelerden 6 ila 12 ay arasında süreceği söylenebilir. Limited şirket kuruluşu yerine yabancı bir şirketin şubesinin kurulması ise kıyasen daha kısa sürede tamamlanmaktadır.

Devamlı Müessese

Irak Gelir Vergisi Kanunu devamlı müessese kavramını tanımamaktadır. Vergilendirmeye daha ziyade ülkesel olarak bakılmaktadır. Irak vatandaşı olmayanlarla yapılan sözleşmeler 2/2008 no.lu Talimatnameye tabi olup, vergilendirmede ticaretin Irak'la mı yoksa Irak'ta mı olduğu önem arz etmektedir. Irak'la yapılan ticaret vergi yükümlülüğü doğurmamaktadır.

Genellikle, sözleşmeler Irak'ta yapılmışsa, hizmetlerin bedeli bir Irak bankasına yatırılmışsa ya da hizmetler fiziksel olarak Irak'ta verilmişse, Irak vatandaşı olamayan yabancının Irak'ta ticaret yaptığı varsayılmaktadır. Bu durum hizmetlerin bir acenta vasıtasıyla sağlanmış olması halinde de geçerlidir. Öte yandan, "hizmet" kavramının açık bir tanımı mevzuatta bulunmamaktadır.

Talimatlarda özel olarak sayılan ve Irak'ta gerçekleştirilen montaj, danışmanlık, bakım, mühendislik hizmetleri ve diğer tamamlayıcı işler ise bir ya da birden fazla sözleşme konusu olup olmadığına bakılmaksızın Irak'la ticaret kapsamında değerlendirilmektedir.

Irak'ta ticaret yapan bir kuruluş, Irak'ta tescil edilmeli, vergi amaçlarını kaydettirmeli ve vergi borcu bulunmadığına dair belge almalıdır. Sözleşme yapılması hallinde, tarafların vergi ödemekle mükellef olup olmadıklarının veya teminat alınıp alınmaması hususlarının belirlenmesi için bahse konu sözleşme vergi dairesine gönderilmelidir.

Talimatlarda Irak'ta çalışmanın herhangi bir asgari limiti belirlenmediğinden, tek bir gün çalışma bile Irak'ta ticaret kapsamında değerlendirilebilir.

Vergi İdaresi

Vergi mevzuatının temel taşı 2003 yılında tadil edilen 113 sayılı ve 22/11/1982 tarihli Federal Gelir Vergisi Kanunu'dur. Vergi otoritesi ise Vergi Genel Komisyonu'dur. IKBY'de ise Gelir Vergisi Müdürlüğü yetkilidir.

Vergilendirilebilir Gelir

Vergilendirilebilir gelir, toplam gelirden uygun görülen giderlerin çıkarılması suretiyle elde edilir. Genellikle kaynağı ne olursa olsun tüm gelirleri içerir. Federal Gelir Vergisi Kanununa göre, vergilendirilebilir gelirin elde edilmesinde yapılan harcamalar, vergilendirilebilir gelirden mahsuplanabilir.

Federal Gelir Vergisi Kanunu'nun 2'nci maddesi, Irak'ta vergiye tabi gelir türlerini geniş bir yorumla tanımlamaktadır. Buna göre aşağıdaki durumlarda elde edilen gelirler Gelir Vergisine tabidir.

- Ticari bir faaliyetten veya sözleşmeler, taahhütler veya tazminatlar dahil olmak üzere, ticari doğası olan uğraş veya mesleki faaliyetlerden elde edilen karlar,
- Tahvil veya hisse senedi alımından elde edilen faiz, komisyon, indirim ve karlar,
- Tarım arazilerinin kiralanmasından elde edilen gelir,
- Belirli bir zaman diliminde belirli bir iş için elde edilen maaş, tazminat, ikramiye veya haftalık, mükellefin hizmeti karşılığı elde ettiği nakdi veya konut, yiyecek ya da konaklama gibi gayrı nakdi ödenekler,
- Kanun ile istisna getirilmemiş ve Irak'ta herhangi bir vergiye tabi tutulmamış diğer kaynaklar.

Mezkur Kanunun 5'inci maddesi ise, "faturanın yeri dikkate alınmaksızın Irak'ın içinde veya dışında doğan verginin Iraklı kişiye tahakkuk ettirileceği" hükmünü haizdir. Burada "kişi" kavramı, şahısların yanı sıra şirketler, yabancı şirketlerin şubeleri gibi tüzel kişileri de kapsamaktadır.

Irak'ta yerleşik olmayanların Irak'ta doğan gelirleri de vergiye tabidir.

Vergilendirmenin Esasları

Irak'ta kayıtlı kişiler, Irak Tekdüze Muhasebe Standartlarına (UAS) uygun olarak Arapça dilinde hazırlanmış ve Iraklı yetkili bir hesap denetçisi tarafından denetlenmiş bilançolarını teslim etmekle mükelleftir. Vergi Kanununa göre, destekleyici belgeler ve kayıtlar muhafaza ediliyorsa, kurumlar vergisi, her bir mükellefin UAS muhasebe kayıtlarındaki karı üzerinden hesaplanır.

Federal Gelir Vergisi Kanunu'nun 8'inci maddesinde, vergilendirilebilir gelirin hesaplanmasında düşülmesine izin verilen belirli harcamalar sıralanmıştır. Genel bir kural olarak, ilgili yılda gelir elde edilmesinde yapılan tüm harcamalar, vergilendirilebilir gelirin hesaplanmasında düşülmektedir. Yapılan kesintiye ilişkin uygun belgelerle desteklenmesi gerekmektedir.

Vergi Genel Komisyonu uygulamada sıklıkla, firmanın cirosunu baz alarak belirlediği bir oranı firmanın tahmini karı olarak hesaplayarak vergilendirilebilir gelire ulaşır. Söz konusu komisyon her yıl tekrar belirlenen ve her bir sektör için ayrı ayrı belirlenmiş tahmini kar oranları konusunda bir iç sirküler hazırlamıştır. Söz konusu sirküler, mevzuat niteliğinde olmadığından idare ve mükellef bakımından bağlayıcı olmamalıdır. Kişilerin gelirlerine tatbik edilecek oran, sektöre göre değişkenlik göstermekle beraber, %20-25 arasındadır. Mezkur tahmini kar yaklaşımı, daha çok, işletmenin zarar ettiği veya düşük kar elde ettiği durumlarda uygulanmaktadır.

Kaynakta Vergi Kesintisi (Stopai)

Irak'ın kaynakta vergi kesintisi ve stopaj vergisi ile ilgili mevzuatı oldukça karışıktır. Uygulamada, çok az sayıda stopaj vergisi bulunmakla birlikte, yabancılarla yapılan sözleşmelerle ilgili 2 sayılı ve 2008 tarihli Talimatnameyle, petrol ve gaz sözleşmeleriyle ilgili 5 sayılı ve 2011 tarihli Talimatname kapsamına giren sözleşmelere odaklanılmalıdır.

Temettüler (Kar Payı)

Uygulamada, temettüye uygulanan stopaj vergisi bulunmamaktadır.

Faiz

Irak'ta mukim limited şirketin veya şubenin, yerleşik olmayan yabancı ana şirket veya yabancı bankaya faiz ödemesine %15 vergi tatbik edilmektedir.

Kiralar ve Telif Hakları

Telif hakkı ödemelerine stopaj vergisi uygulanacağına dair mevzuat bulunmamaktadır. Ancak, elde edilen gelirin Irak'ta oluşan bir gelir olduğu düşünülürse, Vergi Kanununda vergi idaresinin bu tür ödemelerin Irak'ta vergiye tabi olduğunu iddia edebileceğine dair hükümler mevcuttur.

Ayrıca, İraklı bir kuruluşun yabancı bir kuruluşa yaptığı, yönetim gideri, teknik hizmet, kira vb. ödemeler vergi idaresi tarafından, İrak'ta elde edilen gelirle ilgili yapılan ödemeler olarak değerlendirilerek vergi tahakkuk ettirilebilir.

Stopaj Vergisi

2 sayılı ve 2008 tarihli Talimat – Iraklı ve yabancı taraflar arasındaki sözleşmeler

Anılan talimat uyarınca, yabancı tedarikçilerle yapılan sözleşmelere ilişkin bilgilerin, vergi idaresi tarafından yüklenicinin vergi ödemesi gerekip gerekmediği ve stopajın oranının tespitinin netleştirilmesini teminen Vergi Genel Komisyonu'na iletilmesi zorunludur.

Belirli sözleşmelerde, ödemeyi yapan tarafından toplam ödemenin %10'una kadar stopaj kesilebilir. Yapılan kesinti, işin bitiminden itibaren 30 gün içerisinde vergi idaresine gönderilir. Yüklenici, vergi borcu olmadığına dair belge getirene kadar söz konusu miktar alıkonulur. Vergi borcu olmadığına dair yazı, ancak tedarikçi tüm vergi yükümlülüğünü yerine getirdikten sonra verilebilir.

IKBY'de kamu sektörünün yaptığı %5'lik kesintisi dışında, stopaj kesintisi yaygın olarak uygulanmamaktadır.

5 sayılı 2011 tarihli Talimat – Petrol ve Gaz

Söz konusu talimat uyarınca, Petrol ve Gaz Vergisi Kanununa tabi altyüklenicilerin, petrol veya gaz sözleşmeleri kapsamındaki ödemelerinin %7'si, diğer sözleşmeleri kapsamındaki ödemelerinin %3,3'ü kesilir. Ödemeyi yapan kuruluş, ödeme tarihinden itibaren 30 gün içerisinde yapılan kesintiyi vergi idaresine göndermekle mükelleftir. Altyüklenici, sözleşme kapsamı işin bitiş tarihinde vergi borcu olmadığına dair belgeyi vergi idaresine ibraz ederek yapılan kesintileri iade alabilir.

Vergi Muafiyetleri

2006 tarihli ve 13 sayılı Yatırım Kanunu

Yatırım Kanunu'nun genel amacı, İrak'ın kalkınmasına ve ekonominin çeşitlenmesine katkı sağlamak için yatırımların teşviki ve modern teknolojilerin transferidir.

- Mezkûr Kanun, 10 yıl boyunca vergi ve harçlardan muafiyet sağlamaktadır. Söz konusu süre, Iraklıların iştiraki kaydıyla Ulusal Yatırım Komisyonunca 15 yıla kadar uzatılabilmektedir.
- Yatırım linansı, tüzel kişilere değil projelere ve belirli kısıtlamalarla verilmektedir.

Muafiyet genellikle kurumlar vergisi bakımından uygulanmakta olup, istihdam edilen personelin gelir vergisinin ödenmesi istenmektedir.

2010 tarihli ve 167 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

Bahse konu Karar uyarınca, Irak'ın kalkınmasına katkı veren projelerin, kurumlar vergisi, gümrük vergisi ve diğer harçlardan istisna tutulması mümkün bulunmaktadır.

Serbest Bölgeler

Serbest Bölgeler Genel İdaresi Maliye Bakanlığı'na bağlıdır. 19/10/1998 tarihli ve 170 sayılı Kararname uyarınca;

- Serbest bölgelerde gerçekleştirilen yatırım projeleri ve kullanılan sermaye, kar ve faiz kazançları, gelir vergisinden, damga vergisinden ve diğer tüm vergi ve harçlardan muaftır.
- Serbest bölgelere ithal edilen mal ve malzemeler gümrük vergisinden muaftır.
- İrak vatandaşı olmayan çalışanların kazançları gelir vergisinden muaftır.
- İrak vatandaşlarının kazançlarının %50'si gelir vergisinden müstesnadır.

Vergi Anlaşmaları

Diğer ülkelerle Irak'ın vergi konusunda önemli anlaşması bulunmamaktadır. Arap Ekonomik Konseyi Birliği ile yapılan anlaşma ise uygulamada pek tatbik edilmemektedir.

Kurumlar Vergisi

Kayıt: Limited şirket veya şube tescil işlemlerini tamamlayan yabancı şirket, Vergi Genel Komisyonu'na giderek kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis ettirmelidir. IKBY'de mükellefiyet, ilk kurumlar vergisi dosyasının sunlacağı dönem olan Haziran ayında kurulur.

Dosyalama ve Ödeme: İrak'ta vergi yılı takvim yılıdır. Mayısın 31'ine kadar bir önceki yıla ait kazancın dosyalanması işlemi tamamlanır. İKBY için bu tarih aynı olmasına rağmen ödemede Haziran'ın 30'una kadar süre tanınabilir.

Oranlar: Federal Gelir Vergisi Kanununa göre, kurumlar vergisi oranı %15'tir. Ancak, Mart 2010 tarihinde yürürlüğe giren 19 sayılı Petrol ve Gaz Kanunu uyarınca, Irak'ta gaz ve petrol sektörlerinden yabancı şirketlerce elde edilen kazançlar için kurumlar vergisi oranı %35'e çıkarıldı.

Söz konusu Kanunun IKBY'de uygulanıp uygulanmadığına dair kesin veri bulunmamakta olup, kurumlar vergisi olarak tüm sektörlerde %15 uygulandığı bilinmektedir.

Kişisel Vergilendirme

Merkezi Irak'ta çalışanların gelirlerinin tabi olduğu vergi oranları aşağıda gösterilmiştir:

- > 250.000 Dinara kadar %3.
- > 250.001-500.000 Dinar arası %5,
- > 500.001-1.000.000 Dinar arası %10,
- > 1.000.001 Dinardan fazlası %15

Kişisel gelir vergisi Irak vatandaşı olup olmadığına bakılmaksızın, Irak'ta gelir elde eden tüm çalışanlara tatbik edilir. Asıl ücret dışında elde edilen diğer kazançlar da vergi matrahına dahildir.

IKBY Vergi İdaresi, genellikle temel maaş ve temel maaşın %30'undan fazla ödeneklerden vergi tahsil etmektedir. Aylık gelirin 1.000.000 Dinarı vergiden muaftır.

Sosyal güvenlik primi olarak çalışanların ücretinden %5, işverenden ise ödenen ücretin %12 veya %25'i tahsil edilir. Yabancı çalışanların sosyal güvenlik priminden muaf tutulması için müracaat etmesi mümkündür.

Dosyalama ve Ödeme

İşverenler, çalışanlarının gelir vergisini kesip her ayın 15'nde vergi idaresine ödemekle ve yıllık vergi beyannamelerini vermekle mükelleftir. Yıllık istihdam vergi beyannamesi ilgili yılı takip eden yılın 31 Mart'ına kadar hazırlanmalıdır.

IKBY'de ödemeler, ilgili yılı takip eden yılın 30 Haziranından önce yapılmalıdır.

Sosyal güvenlik ödemeleri ise maaş ödemesinin yapıldığı ayı takip eden ayın sonunda önce dosyalanmalıdır.

Cezalar

Ödenmeyen veya geç ödenen vergiler için belirlenen cezalar şunlardır; son ödeme tarihinden itibaren 21 gün içinde vergi ödemesi yapılmamışsa, ödenmeyen tutarın %5'i, ikinci 21 gün içinde (toplam 42 gün) de ödeme yapılmazsa ikinci kez ödenmeyen tutarın %5'i oranında ceza kesilir. Ayrıca, vergi borcunun tamamı ödenene kadar son ödeme tarihinden itibaren faiz hesaplanır.

IKBY'de vergi borcu cezası genellikle vergi tutarının %10'u ve azami 75.000 Irak Dinarı ile kısıtlanmıştır.

Sosyal güvenlik ödemelerinde, her ay ödeme tutarının %2'si kadar gecikme cezası kesilir.

Vize/Çalışma İzni/İş Kanunu

Irak'ta çalışan yabancıların çalışma vizesi ve çalışma izninin bulunması gerekmektedir. İrak'ta vize süreçleri çok sıklıkla değiştirilmekte olup, bu konuda danışmanlık alınmasında fayda bulunmaktadır.

Dolaylı Vergiler (KDV, Gümrük Vergisi, Özel Tüketim Vergisi, Damga Vergisi vb.)

KDV: Irak beş yıldızlı otellerdeki konaklamalarda, telefon kartlarında, tütün ve alkollü içeceklerde KDV tahsil etmektedir.

Damga Vergisi: 71 sayılı ve 2012 tarihli Damga Vergisi Kanununa göre, sözleşme bedelinin %0,2'sinin damga vergisi olarak ödenmesi gerekmektedir. Uygulamada, özel şirketlerle yapılan sözleşmelerde damga vergisi ödenmemektedir. Ancak, sözleşmenin dava konusu olması halinde taraflarca damga vergisi ödenmektedir. Kamu ile yapılan sözleşmelerde ise muafiyet söz konusu değilse sözleşmenin imzalanması sırasında damga vergisi tahsil edilmektedir.

Gümrük Vergisi: 2003'te Yeniden Yapılanma Vergisi adı altında sabit %5 vergi uygulamaya başladı. 2014 yılı Ocak ayında kabul edilen yeni bir Gümrük Kanunu yalnızca 100 gümrük tarife pozisyonunu kapsamaktaydı. Söz konusu tarifenin uygulanmasında IKBY ile Merkezi Irak arasında farklılıklar vardı. Tüm ürünlerde tarifenin %5 ile %40 arasında kademelendirilmesine ilişkin değişikliğin tam olarak uygulanıp uygulanmadığı bilinmemektedir. (Müşavirliğimiz Notu: 22 Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe koyulan ve gümrük vergilerini %5'ten ortalama %20'ye çıkaran Gümrük Vergisi Kanunu, kendi tarifelerinde kısmı değişikliğe gitmesine rağmen halihazırda IKBY tarafından tam olarak uygulanmamaktadır. Her ne kadar Hükümet yetkilileri IKBY dışındaki tüm bölgelerde tarifenin tam olarak uygulandığını iddia etse de Merkezi Irak'ın kontrolündeki sınır kapılarında yapılan uygulamalarda önemli sorunların bulunduğu,

vergi yerine komisyon/rüşvet tahsil edildiği, keyfi uygulamalara gidildiği bilinmektedir. Gayrı resmi uygulamaların en yaygın olduğu gümrük ise IKBY ile Bağdat arasında 2016 yılında kurulan ve Merkezi Irak'a ihracat yapan firmalarımızın kullanmak zorunda kaldığı Safra İç Gümrük Kontrol Noktasıdır.)

Emlak Vergisi

1959 tarihli ve 162 sayılı Emlak Vergisi Kanunu uyarınca, tüm taşınmazlardan elde edilen gelirin %10'u kadar vergi ödenmesi gerekmektedir. Vergi matrahından, bina bakım ve onarım giderleri düşülebilir.